

Zalai Közlöny 1898.06.11. 2. oldal, 3. hasáb, középen

A felsőtemplom, városi plébánia és még valami.

Írta: Halis István.

A Zalai Közlöny múlt száma közölte a felső templomot újjáépítő bizottság szabályzatát.

Szívem szerint előmozdítani kívánván a nemes törekvést, ez okból kérem az érdeklődő publikum figyelmét a most elbeszélendő dolgokra.

Mikor múlt hónap 16-án a vallásügyi miniszternél volt Kanizsa város deputációja, a szónoklatok után a miniszter barátságosan tudakozódván Kanizsa viszonyairól, többi között azt kérdezte:

– „Mennyibe fog kerülni az új templom?”

– „Körülbelül hetvenezer forintot szándékozunk ráfordítani, de ez még nincs megállapítva, kegyelmes uram!” Válaszolt Tripammer Rezső, a miniszternek tegeződő gyerekkori barátja.

– „Ennyivel el se kezdjétek; Kanizsának sokkal nagyobb és díszesebb templomra van szüksége;” – szólt a miniszter és hangjából kiéreztek, hogy 70 ezer forintos templom költségeihez bizony nem ad semmit se a vallásalapból. – „Különben Kanizsán csupán az anyagi hasznot tekintő túlságos reális irányzat uralkodik,” – folytatta Wlassics, – „a befolyásos egyéneknek odahatni kellene, hogy Kanizsa társadalma, a szépművészetért és tudományért is hozzon áldozatokat!”

(Ebenspanger Lipót sorompóba szállván városunk becsületéért, azt felelte: „Rajta vagyunk kegyelmes uram, hogy azokért is áldozatot hozunk, amennyiben megengedik nyomott anyagi viszonyaink. Már alapítottunk városi könyvtárt és múzeumot!” Ebenspanger Lipót diplomata módon elhallgatta azon körülményt, hogy az alapítás mind e mai napig a millenáris közgyűlési jegyzőkönyv – papirosán létezik)

Éreztem, hogy a miniszter hangot adott a bennem (s valószínűleg minden kanizsai ember lelkében) szunnyadó óhajtnak. Igaza van Wlassicsnak: hozunk idealizmust városunk népének számító, sivár életébe! A nagyszámú intelligens elem komoly fáradozásait minden esetre siker fogja követni s magasabb nivóra emelendi a közérzületet.

Hát még mennyire igaza van Wlassicsnak abban, hogy 70 ezer forintosnál sokkal nagyszabású templomra van szüksége Kanizsának! Hisz 70 ezer forintos templom alig fog különb lenni a mostaninál; márpedig nem azért állt össze az a lelkes csapat, mely önzetlen feladatává tette az új templom költségeinek fáradságos összegyűjtését, hogy a mű befejezése után ott legyünk, honnan elindultunk.

Megragadom tehát, míg nem késő, az alkalmat, hogy az építő bizottságnak szíves figyelmébe ajánljam miniszterünk arany szavait!

Azonban még valamire ráirányítanom kell az építő bizottság figyelmét.

Úgyszólván szemünk előtt foganatosítja Róma a franciskánus szerzetesek szigorítását.

Bűnül rótták fel nekik Rómában, hogy nálunk Magyarországon a ferencesek jól élnek és tisztán öltözködnek, nem pedig úgy mint a taliánok között, hol Isten nagyobb dicsőségére piszkosak.

Pedig a viszonyok teljesen különböznek nálunk és Olaszországban. A magyaroknál még a paraszt is „tisztát vált,” ha templomba megy, mennyivel inkább megkívánják a tisztaságot Isten szolgáitól!

Most egyszerre előáll Róma és megparancsolja, hogy ezentúl a franciskánusok papucsban járjanak rendes lábbeli helyett; borotválják ne csak bajuszukat, hanem hajukat is; tisztességes ágyneművel vetett ágyon hálgniok nem szabad; eltiltja az ingnek viselését; reverendájuk pedig barna színű lesz, hogy rajta ne legyen a piszok észrevehető.

Szóval olyanokká formálják őket, milyenek voltak a hozzánk betelepített régi talián barátok, kikről Székely István krónikás azt írta 1559. évben: „Ondoc, rút, tetnes(?) és koldusok az Szent Ferenc által alapított mostani barátok.”

Ilyen barátokat a régi világban nem szerették Magyarországon, annál kevésbé tetszenek most.

A szegény szerzetesek maguk is belátják ezt. Riadtan igyekeznek menekülni a klastromokból s a püspöki egyházmegyékbe törekednek magukat felvétetni. – Kanizsáról ez ideig Takács Menyhértnek és Horváth Honornak sikerült petrinussá lenni.

Ez a dolog pedig közlőrl érint bennünket is, lévén a városi plébániát adminisztráló s általános tiszteletnek és becsületnek örvendő pátereink, szintén franciskánusok.

A megváltozott körülmények között a megrendszabályozott szerzetesek kezeiben hagyni annál kevésbé lehet a plébániát, mert Kanizsa város képviselőtestülete már előbb is többször lépéseket tett rendes plébánia felállítására iránt.

(Hogy pedig a városi könyvtár és múzeum megalapításában se szégyenkezzünk ezután, talán városunk képviselőtestülete immár megszavazhatná a felállítás költségeit, melyekre azt hiszem elég lesz, ha néhány éven keresztül évi 500 forintot előirányoz a költségvetésben.)